

[Hastrup.]

samtidig foreslås udvidet til 20.000 boliger om året, svarende til halvdelen af den nuværende boligproduktion. Men det er dog vist uden videre klart, at hvis en del — endda en meget væsentlig del — af byggeriet skal have lån til 4 pct., således som det foreslås i § 10, mens resten af byggeriet må affinde sig med en markedsrente, som altså i øjeblikket er op mod 10 pct. og måske endda bliver højere, hvis lovforslaget gennemføres, bliver vilkårene så uensartede, så ulige, at alt andet end det begunstigede byggeri formentlig vil gå i stå.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen nævner selv i sin fremsættelsestale, at en rentenedsættelse på $2\frac{1}{2}$ -3 pct. vil medføre, at huslejen bliver 25-30 pct. lavere, end den vil blive med de nuværende finansieringsmetoder. Det vil altså sige, at de af lovforslaget begunstigede lejligheder bliver 3.000 kr. billigere om året end øvrige lejligheder og boliger. Dette vil efter min mening ikke blot medføre en forvridding, men også en nedgang i boligproduktionen.

Nu nævnes det i lovforslagets bemærkninger, at finansieringen gennem boligfonden mindst skal omfatte 20.000 lejligheder om året, og man kunne jo tænke sig, at forslagsstillerne var villige til at udvide dette tal, således at det i realiteten kom til at omfatte alt boligbyggeri, så meget mere som § 12, stk. 3, udtrykkelig foreskriver, at lejligheder og enfamiliehuse, der opføres med støtte fra boligfonden, ikke kan gøres til genstand for privateje. Vi ved jo alle, at forslagsstillernes kærlighed til den private ejendomsret kan ligge på et meget lille sted, og måske mener man her at have fundet en metode til at få den afskaffet for noget så centralt for det enkelte menneskes frihed og uafhængighed i tilværelsen som ejendomsretten til boliger.

Men tænker man sig nu den konsekvens af lovforslaget, at det kommer til at omfatte alt eller næsten alt boligbyggeri, så har vi den højtærede boligministers ord for, at hvis staten skal betale rentedifferencen mellem f. eks. 5,5 og 9,5 pct., som altså er den nuværende markedsrente, kommer det til at dreje sig om et rentetilskud på 140 mill. kr. det første år, 280 mill. kr. året efter og således fremdeles voksende med det samme tal. Og vil det så hjælpe, vil boligerne

i det lange løb blive billigere? Ja, det er derom, jeg har mine tvivl. Statstilskud, der ydes direkte til ejendomme og til byggeri, har ligesom en tilbøjelighed til at omsætte sig i højere priser, fordi de mindsker eller udelukker konkurrencen.

Boligbyggeriet bør også efter min mening finde sted under den skarpeste mulige konkurrence både med hensyn til kvalitet og pris — det er betingelsen for billigere og bedre boliger — og statstilskud bør, hvor det er nødvendigt, principielt ikke ydes til ejendommen, men til de mennesker, der skal bo i den, afpasset efter deres økonomiske og sociale forhold. Herved vil det være muligt at yde en virkelig effektiv hjælp til dem, som virkelig har hjælp behov. Individuelle personlige tilskud baseret på en fri og effektiv konkurrence, som sikrer kvalitet og prisbillighed, er i virkeligheden langt mere sociale i deres virkninger end tilskud, der ydes i flæng til alt byggeri og alle byggeforetagender. Men jeg ved ikke: det kan være, forslagsstillerne foretrækker det socialistiske fremfor det sociale.

For få dage siden offentliggjordes et andet forslag om en boligfond; det var udarbejdet af 5 kendte landsorganisationer, deriblandt LO og Fællesorganisationen af almennyttige danske Boligselskaber. Jeg skal ikke fordybe mig i dette forslag, som der nu formentlig også bliver anledning til at overveje i det boligpolitiske udvalg; men også dette forslag rummer efter min mening væsentlige svagheder. Jeg finder dog anledning til at understrege, hvad også det ærede medlem hr. Aksel Larsen var inde på i sine udtalelser her i dag, at på ét afgørende punkt adskiller dette forslag sig helt fra det lovforslag, vi har til behandling i dag. Hvor lovforslaget ønsker, at boligfondens midler skal tilvejebringes fortrinsvis over skatteudskrivningen, ønsker de fem organisationer, at midlerne skal fremkomme ved, at det offentlige beslægtet de midler, der vil kunne fremkomme gennem en forhøjelse af huslejen og boligudgiften i den ældre boligmasse, og man fremhæver — og det er det, der er det centrale i denne forbindelse — fra de fem organisationers side, at hvis midlerne, således som det her er foreslået, skal tilvejebringes ved opkrævning af meget store skatter, vil der blive tale om at forrykke den sociale balance. De fem organisa-